

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 2

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

14 de enero - 14. januarja 1993

DR. MARKO KREMŽAR

Razumna gostoljubnost

Gostoljubnost je krščanska in zato tudi naravna krepost. Pomeni, da radi sprejememo in se zavzemamo za bližnjega, posebno če je popotnik ali ko je v potrebi.

S tem pa ni rečeno, da smo dolžni na stečaj odpreti vrata vsakemu, ki potrka nanje. Množe se neznanci, ki hočejo propagirati svoj nauk ali sekto od hiše do hiše. Takih in podobnih nismo dolžni sprejemati niti na pragu; če pa to le storimo, moramo biti prepričani ne le, da njihovo vedenje in govorjenje ne bo omajalo našega prepričanja, marveč tudi s tem, da dajemo potuho zmoti pa tudi pohujšanja ljudem.

Gostoljubnost sloni na zaupanju, ta pa na zdravi pameti. Razumnost, temeljna krepost, nas obvezuje, da presodimo, ali je tisti, ki hoče, da ga sprejmem pod svojo streho, zaupanja res vreden.

Če smo previdni, ko skrbimo za svoje imetje, ali ni previdnost tem bolj na mestu, ko gre za vprašanje vrednot? Če je oče dolžan braniti svojo družino pred fizičnim nasiljem, ali ni toliko bolj upravičen, da varuje etične vrednote, na katerih sloni osebno in družinsko življenje? Dolžnost, ki jo imamo za ohranjanje in oznanjanje resnice pa tudi za uveljavljanje pravice, je večja kakor površna obzirnost do obiskovalca, ki se morda sklicuje na gostoljubnost z namenom, da bi pod gostiteljevo streho izpodkopaval temelje vrednotam.

Ljubezen de bližnjega, ki je zadnji razlog vsake gostoljubnosti, nima ničesar skupnega s pomanjkanjem pametnosti, z naivnostjo, z vsestranskim iskanjem simpatij ali z mlačno breznačelnostjo. Res, ljubezen smo dolžni tudi tistim, ki se motijo, a to dokažemo predvsem tako, da jim pomagamo osvetliti resnico. Ne z besedo in ne z vedenjem ne smemo dopuščati dvoma, da njihovo mišljenje, kolikor je zmotno, zavračamo.

Čustvo, ki ni osnovano na pametni razsodnosti, se ne more imenovati ljubezen. Zato naj se ne izgovarja nanjo, kdor nima poguma, da bi bil do bližnjega odkrit. Spomnimo se, da je ljubezen do resnice po krščanskem nauku enakovredna ljubezni do bližnjega. Kdor se sklicuje na ljubezen do človeka zato, da mu ne bi bilo treba zavzeti jasnega stališča proti zmoti, ne dela krščansko. Ni mogoče govoriti o krščanski ljubezni tam, kjer ni kreposti razsodnosti, pravičnosti pa tudi poguma.

Širiti resnico je dejanje prave ljubezni, ki smo ga dolžni do tistih, ki je ne poznajo, pa tudi do onih, kateri lahko postanejo žrtve zmote. Dolžni pa smo isto ljubezen tudi do nas samih. Za drobec resnice, za katerega smo odgovorni, bomo nekoč dajali odgovor. Zato je prav, da vsakemu, ki potrka na naša vrata, že naprej prijazno, a jasno povemo, kdo smo, kaj mislimo in kaj verujemo. Imenujemo kruh, kruh in vino, vino. Komur je res za

zdravo jed in pijačo se zato ne bo oddaljil.

Pozdrav vsakomur, gostoljubnost tistemu, ki ni zapravlil našega zaupanja, sodelovanja s takimi, ki so dokazali zvestobo vsaj bistvenim skupnim vrednotam, ploskanje in odobravanje pa le ljudem, katere spoštujemo in kadar z njimi soglašamo.

Odobravanje iz vljudnosti je hinavščina prav kakor je razkazovanje gostoljubnosti zaradi koristi, slabost.

Majhna je razlika med tistimi, ki širijo to ali ono versko zmoto v obliki sekte, ali filozofsko zmoto in zgodovinsko laž pod kakršnikoli drugim imenom. Demokracija daje vsem pravico, da delujemo svobodno, nalaga pa hkrati dolžnost, da vsakdo odgovorno presoja, kaj je vredno sprejeti, kaj odkloniti, komu posvečiti svoj čas in komu ne.

Slovenska država je naša skupna domovina, njen sistem se demokratizira, a zmote, interesi in krivde, ki jih je sejal prejšnji komunistični sistem, ostajajo. Ni dovolj, da se predstavi nekdo v imenu kakega državnega organizma, da ga sprejmemo medse brez rezerve. Vsak človek živi iz svoje preteklosti, iz svojega prepričanja, ima zmožnost širiti dobro in zlo. Vsak pa je tudi svoboden, da se spreobrne. A spreobrnjenje ni vprašanje besed, temveč sprememba načina življenja. Kdor nas je javno sramotil, žalil naše prepričanje in jemal čast našim živim in rajnim, kdor je širil neresnico in zmedo, naj to tudi javno popravi, če si res želi biti vreden našega zaupanja in gostoljubja.

Korupcija mišljenja se širi tudi po vljudnih in civiliziranih osebah, a zato ni manjše zlo od katerekoli korupcije.

Odgovorni smo pred samim seboj, pred svojo družino, pred živimi in rajnimi člani našega občestva in tudi pred Bogom, koga povabimo medse in komu odpremo svoj dom.

Izseljenski tisk zdaj doma

V prostorih Svetovnega slovenskega kongresa so predstavili petdeset slovenskih knjig, ki so med leti 1954 in 1990 izšle pri založbi Slovenske kulturne akcije v Argentini. Zdaj bodo bralcem dostopne tudi v nekaterih knjigarnah po Sloveniji. Na predstavitvi so sodelovali Franc Miklavčič, Andrej Rot, Lado Lenček in Jaro Mihelač.

Slovenska kulturna akcija, ustanovljena leta 1954 v Buenos Airesu, je več kot štiri deset let bila in je ena najpomembnejših kulturnih ustanov, ki združuje slovenske ustvarjalce na tujem. Kot je povedal Lado Lenček v svojem orisu založniške dejavnosti SKA, je tej organizaciji uspelo izdati sto petdeset publikacij oziroma triinšedeset knjig in še dvakrat toliko številnih kulturne revije Meddobje.

Informacije iz Slovenije

Št. 13, 11. januarja 1993

Sredi prejšnjega tedna se je dr. Drnovšek le sestal tudi z vodstvom Slovenske ljudske stranke. V pogovoru so predstavniki te stranke predstavili nekatere svoje poglede, Drnovšek pa jim ni izrecno ponudil sodelovanja v koaliciji. Naslednji dan je nato vodstvo SLS sklenilo sporočiti javnosti, da v vladno koalicijo z Drnovškom ne gre, pač pa je ponovno dala predlog za koalicijo vseh strank, razen Združene liste in liberalnih demokratov (torej tudi z Jelincičevo Slovensko nacionalno stranko in Ruplovimi oz. Bavčarjevimi Demokrati).

Drnovšek je glede na kritike, ki jih je bil deležen njegov osnutek medstrankarskega koalicijskega sporazuma, le tega razdelal in ga poslal že povabljenim strankam v razdelavo. Z vodstvom Slovenskih krščanskih demokratov se je ponovno sestal v četrtek, ko so obravnavali različne možnosti koalicij. Ta dan je bil tudi uradno imenovan za mandatarja s strani predsednika Republike, to pa mora potrditi še parlament (zasedal bo v torek, 12. januarja). Ni pričakovati, da bi pri tem prišlo do kakih zapletov, saj so se vsi predsedniki poslanskih klubov strank, ki so po ustavi predsedniku Republike posredovali tozadevno mnenje svojih strank, strinjali, da mandatarstvo pripada stranki, ki je na volitvah zmagala. Vodje poslanskih klubov bodo v torek državnemu zboru uradno predložili tudi predlog novega zakona o vladi, po katerem bo v vladi 14 ministrov (tudi minister za kmetijstvo in minister za kulturo).

Na redni petkovi tiskovni konferenci Slovenskih krščanskih demokratov pa je glavni tajnik Edvard Stanič v pogovorih z vodstvom LDS prejšnji dan dejal, da „čeprav obstajajo določeni pomisleki na obeh straneh, je zadnji pogovor med nami in LDS potekal v izredno umirjenem in ustvarjalnem ozračju.“ (Udeleženci sestanka so povedali, da je bil celo znani Jaša Zlobec izjemno umirjen. Krščanski demokrati so kljub nasprotni odločitvi Slo-

venske ljudske stranke znova predlagali, da bi Drnovšek v vladno koalicijo povabil tudi to stranko. Na pripombo, da jim je to težko storiti glede na napade, ki jih je bila LDS deležna s strani SLS, pa je Ivo Bizjak odvrnil, da bi po tej logiki bilo nemogoče tudi sodelovanje Krščanskih demokratov z vladno koalicijo, v kateri je LDS.) Stanič je napovedoval, da bo v sredo seja Sveta SKD, na kateri naj bi obravnavali popolnoma nov predlog vodstva stranke v zvezi s sestavo vlade. Stanič je ta predlog želel obdržati kot skrivnost do seje sveta. Poleg tega naj bi Svet razpravljati tudi o možnosti, da bi bili v vladi tudi nekateri ministri iz vrst SKD, čeprav se ta uradno ne bi vključila v koalicijo s podpisom koalicijske pogodbe. Sicer pa je dejal, da ni več daleč čas, ko bo moč govoriti le še o sredinski vladni koaliciji, ne pa o levo sredinski, desnorsredinski ali levi koaliciji.

Pripravila SKD

Vojna na Balkanu

predstavlja največjo nevarnost za svobodni mir. Dvomesčna poročila o strašnih zločinih srbske rdeče vojske in strupenih srbskih nacionalistov nad bosanskimi in hrvaškimi muslimani so resno vznemirila svobodni svet. Svet se zgraža nad posilstvi tisočeri žena, deklet in otrok.

Bushova svarila, niso preprečile Miloševićeve in Šešeljeve „etnične čistke“ bosanskih muslimanov.

Majhna RS je Srbom v zgled priznala državljanstvo 170.000 Srbom, Hrvatom in Bosancem. Beograd je sicer znova podpisal premirja, srbska vojska in četniki nadaljuje z vojno na dvotretjinski bosanski zemlji, kjer dejansko živi le tretjina Srbov.

Zahodni politični ocenjevalci sodijo, da tolikokrat podpisana premirja niso vredna papirja. Tu je nujen vojaški poseg, zatrjujeje mnogi. Pozno spoznanje! Nevarnost je vsak dan večja! Ideja muslimanskih predstavnikov (Iran in drugi) je vsak dan večja — organizirati za svoje „verske brate“ humanitarno ali celo vojaško pomoč.

Položaj je nevarne v Bosni, Makedoniji, Kosovu in Albaniji — z muslimanskim prebivalstvom. Turčija, sicer članica NATA, je bila pred prvo svetovno vojno gospodarka Balkana, jutri lahko postane zaveznica muslimanov na Balkanu. Neredki malodušneži vidijo v tem razvoju novo vojno med Vzhodom in Zahodom.

Ta dejstva plašijo mnoge s podporo Miloševićemu „prenoviteljskemu nacionalizmu“ kot rešitvi miru na Balkanu. Čosič je odstranil iz vlade inž. Paniča, po opoziciji edini osebi, ki bi lahko rešil mir. Beograd ga je imenoval za poslanika v Beli hiši, da bi s svojim vplivom kot državljani ZDA preprosil Clingtona za ukinitve blokade proti Srbiji.

Pavel Fajdiga
„Slovenec“
11. decembra 1992

„Na obisku svojih korenin“

Poročilo o potovanju skupine iz San Justa

„...Desetletja smo lahko le verjeli svojim staršem, ko so govorili o Sloveniji. Danes smo tukaj, da se prepričamo, da so nam govorili resnico. Danes smo tukaj, da se iz korenin slovenstva nasrkamo novega življenjskega soka ter ga prilijemo v daljni deželni k viru, ki po zaslugah naših dedov in staršev namaka mlado rast Slovenije v svetu, Slovenije v Argentini.“

Prihod na Brnik. Danes je četrtek, 17. decembra. Sprejeli so nas sorodniki, prijatelji, znanci, narodne noše, godci in se in še. Spregovorili so dobrodošlico Marko Jenšterle, predstavnik Ministrstva za kulturo; dipl. inž. Tomaž Kunstelj v imenu predsednika Slovenskih kršćanskih demokratov (SKD), prof. Lojzeta Peterleta ter Janez Rihtar, naš znanec in prijatelj.

Objemi, pozdravi, harmonikaši, plesalci iz Št. Jošta in nekaj solz so se prepletale v lepi simfoniji. Šele čez nekaj smo zvedeli, da bodo take pojave naše stalne spremljevalke, kajti kamorkoli smo šli, smo bili deležni prijaznega nasmeha, toplega pozdrava.

Prvi nastop na Bledu. Pred odhodom smo se ustavili pri županu inž. Jožetu Strgarju na magistratu v Ljubljani. Zaželel nam je veliko uspeha, srečno potovanje in da bi se dobro počutili v Sloveniji.

Nato smo odšli v Radovljico, kjer sta nam izrekla dobrodošlico krajevni župan Vladimir Črne ter župnik Janez Šket. Tam so se nam tudi približali iz Radio Triglava, s katerimi smo imeli intervju.

Še pred kosilom smo si ogledali Šivčovo hišo (danes prodajne razstave ter poročna soba-civilna poroka) in čebelarški muzej (drugi po važnosti v Evropi).

Že prihajamo na Bled. Krasna dvorana obkoljena s čudovito naravo, oči so se široko odpirale, da bi čimveč zajele.

Ta nastop bo naša predstavna slika. Vse mora biti perfektno, kolikor se le da. Ali bomo kos tem zahtevam? Večer vodi Mito Trefalt (lahko rečemo, da je enačica Héctorja Larrea in njegove kreacije „personajes“ take vrste, kot jih ima Luis Landriscina). Se počutimo počaščeni, da je sprejel to vlogo.

Skica naših nastopov je sledeča: najprej koncert Mladinskega pevskega zbora (slovenske in argentinske božične pesmi, recitacija, slovenske in argentinske narodne pesmi), argentinska folklor, uprizoritev 4 letnih časov; za konec pa vsi skupaj zapojemo Mladinsko himno.

Vse je čudovito potekalo. Med gosti je bil borovelski župan, predsednik SKD prof. Lojze Peterle, vsi krajevni župniki in še drugi.

Se zadnja trema je pred nami: v dvorani sedi Slavko Avsenik. Kaj bo menil o naši koreografiji, ki je upeljana na njegovo glasbo? Kot odgovor naj povem zgodnico: Avsenik se je najprej lepo zahvalil za povabilo, da pa mora na žalost nujno oditi ob osmih. Predstave je bilo konec ob enajstih, on pa je priklenjeno sedel v dvorani in ob koncu še navdušeno čestital!

Nismo si še opomogli od Bleda, pa se že podajamo v Št. Jošt. Kdo pa nima sorodnika ali znanca, ki izhaja iz teh krajev? Zaradi svojih prepričanij in načina življenja so bili izolirani in potisnjeni v kot pozabe (še lani so dobili tlakovano cesto).

Škoda, oblačno je in megleno. Sonce zasije, ko vidimo mlade domačine sredi vasi, ki nam v narodnih nošah zaplešejo v znak dobrodošlice. Dobili smo vsak svoj pušelj, kruh s soljo, domače žganje in toplo besedo.

Prvič smo se tam kepali, nekateri so se

celo smučali, lokalni mojstri smučanja so pa nam pokazali, kako to gre!

Ustavili smo se tudi v cerkvi, nato pa smo šli v dvorano prosvetnega doma. Presenetili so nas z nabito polno dvorano, dobro obloženo mizo (cela vas je pekla pecivo) in srčnimi pozdravi. Teško se je bilo ločiti, a v Ljubljani so nas čakali sorodniki, da nas odpeljejo domov.

Nedelja je že tu. Nadškof dr. Alojzij Šuštar nas je sprejel v škofiji. Zelo je bil ganjen ob našem snidenju. Maša je bila v ljubljanski stolnici, daroval jo je kanonik Lešnik. Podaril nam je krasno pridigo, kjer je med drugim dejal, da ni več „mi“ in „oni“ pač pa, da nas sprejmejo kot del enega samega naroda. Pel je Mladinski pevski zbor. Popoldan smo snemali program „Zdravo“ (najbolj gledani program po Dnevniku). Veronika Tekavec, Nevenka Godec, Boštjan in Gregor Modic so javnosti govorili o namenu našega obiska, o poteku življenja Slovencev v Argentini in o nastopu po Sloveniji.

Zgodaj zjutraj na ponedeljek smo se podali na Gorenjsko. No programu je bil obisk brezna v okolici škofovih zavodov. V tisto jamo so bili „pokopani“ ranjenici iz zavodov. Te so morali sprazniti, ker so že vedeli, da prihajajo vrnjenci iz Vetrinj. Zmolili smo ob jami in se peljali na romanje k brezjanski Mariji. Popoldan smo prispeli v Kranjsko Goro. Mesto je obnovljeno, lepo zgleda ob pričakovanju turistov za to sezono. Obiskali smo lokalno cerkev in se že veselili svetovno znanih skakalnic tamarške doline. Kraljica Planica je nosila še sveže odmeve svetovnega prvenstva v slalomu, ki se je ravno odigralo. Najbolj korajžni so se spustili po 90-metrovki; seveda brez smučk, spustili so se sede. Ta dan smo prispeli zgodaj v Ljubljano (čudež!!!) tako, da smo lahko šli na kavico ali na pizzo (ali niste vedeli, da se poleg ajdovih žgancev tudi dobi prava in dobra pizza?)

Torek, 22. decembra je že pred nami. Bogati program je tudi pred nami. Najprej smo se podali v tovarno Sava-Kranj, kjer izdelujejo gumijaste plošče za vozila, in si ogledali celoten proces proizvodnje. Med kosilom se je tudi približala časnikarka popularnega radio Kranj ter imela z nami precej dolg intervju ter se priporočila za popoldansko srečanje v študiju z daljšim razgovorom. Pred nastopom je bilo nekaj prostega časa in tako smo zavili proti „Šifrjerjevi gostilni“. Isti Andrej Šifrjer, ki nas je prišel pozdraviti potem tudi na predstavo in bo maja 1993 potoval s svojimi pesmimi v Argetino. Nastop se bliža. Dvorana je res lepa. Vprašanje je bilo: ali bomo vse sedeže napolnili? Jih je le 700 in publika iz Kranja — pravijo — je trd oreh! Toda neverjetno; navdušena publika je ploskala še in še, tudi tisti, ki so stali. Obisk je bil odlični. Poleg znancev in sorodnikov smo tam srečali kranjskega župana Vitomirja Grosa; predsednika kranjskih kršćanskih demokratov, bivšega ministra za šolstvo dr. Petra Vencelja; dekana Staneta Zidarja; predsednika izvršnega sveta skupščine občine Kranj Petra Oreharja; predstavnika tovarne Sava-Kranj Jožeta Copka; direktorja folklorne skupine Sava-Kranj Zvoneta Gantarja ter go. Nado Kosovo, pevovodkinjo zbora „Musika viva“, ki je skupno z našim zborom nastopil na odru. Tako je slovenska pesem mogočno zadonela in združila rojake na obeh straneh oceana. Župan V. Gros nas je povabil na magistrat, kjer nas je pogostil in smo se lahko še malo pogovorili z

Nad. na 3. str.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Socialni plan je v teku. Tako vsaj trdi vlada. In nekaj tega je gotovo res, kajti med peronističnimi veljaki, berimo guvernerji, župani in podobnimi, tudi teče bitka o tem, kdo bo imel v rokah kontrolo tega denarja, ki ga lahko s pomočjo najbolj revnim sektorjem tudi suče v svoji volilni vpliv.

DAJ-DAM

Najbolj zanimive plasti tega socialnega plana so prav tiste, ki so najmanj verjetne. In prav ob teh se bomo bežno ustavili, saj je ostalo bralcem znano iz televizijskih, radijskih in časopisnih opisovanj.

Prvič: Vlada vztrajno trdi, da ta plan nima ničesar opraviti z volitvami, ki jih bodo uprizarili to leto. To je kaj majo verjetno. Doslej je še vsaka vlada, glasno ali potihoma, v teku volilnih let ojačila socialne podpore. In če ni tako, zakaj je ta vlada čakala do leta 1993 in ni prej spravila v tek plana, ki je res bistveno potreben: upokojenci trpijo dolg križev pot, bolnišnice so na psu z najosnovnejšo opremo, matere in dojenčki trpijo vsako leto, otroke je treba cepiti z volitvami ali brez njih. Zakaj se neadoma spomnijo tega v letu, ko bodo odločilne volitve za možnost spremembe ustave? Zlasti se, če je res, da vlada ne bo vložila v to kampanjo niti enega pesa več, marveč bo le pametno upravljala denar, ki je bil že na razpolago in so ga uporabljali za socialno skrbstvo. In tu pridemo do druge zanimive točke.

Drugič: Niti enega pesa več? Teško verjetno; a vzemimo, da bo to res. Torej pridemo do dveh zaključkov. Ali so doslej socialno pomoč vodili absolutno nezmožni ljudje, ki so velike vsote denarja neumno trosili; ali pa so bili isti ljudje nelojalni do svojega poslanstva in je del teh fondov enostavno prehajal - v njihove žepe. Bi lahko v tem smislu razumeli tiste polemične besede še bolj polemičnega sindikalista (Barrionevu, danes v opoziciji Menemu), ko je dejal: „To se enostavno uredi; dve leti naj nihče ne krade in konec problema.“ Kje je resnica?

Tretjič: Dva tisoč milijonov dolarjev niso mačje solze. To število bo vlada vložila v dejanje spraviti v pogon ta socialni plan. Kdo bo nadziral razdelitev te vsote? Posebni organi in pa „vmesne organizacije“, kakor tukaj imenujejo vse kar ni direktno vladno: upokojenski klubi, soseskni svéti, morda celo farne organizacije in podobno. Vendar je to v teoriji. V praksi smo te dni zvedeli, da se je pričela borba med peronističnimi veljaki, povezana s to vsoto in njeno razdelitvijo. Tako je Duhalde, sedanjí buenosairesí guverner, možni podpredsedniški kandidat in celo predsedniški kandidat, če Menemu spodleti ustavna reforma, z vsa silo navalil na vlado v strahu, da bi kaj te pomoči padlo v roke njegovih političnih nasprotnikov, med katerimi je v prvi vrsti moronski župan Rousselot. Kot znano je guvernerju pred kratkim uspelo izriniti „hipermenemističnega“ Roussela iz strankine strukture na provinci. Torej je konec koncev ta pomoč direktno ali indirektno sredstvo večje ali manjše politične oblasti, kar seveda ni v duhu, ki ga vlada javno razglasa.

UDAREC PO SINDIKATIH?

Kar pa seveda tudi presečna je dejstvo, da je ta socialni plan indirektno predstavil novo ofenzivo vlade na sindikalno strukturo. Menem, ki je najzlahtnejši sad politične veje peronizma, še vedno vidi v sindikatih neko nevarnost za svojo neomajno moč. In izrabí vsako priložnost, da okrne sindikalno oblast čim bolj. Zato ni presenetilo, da eden izmed ukrepov socialnega plana predvideva svobodno izbiro socialne oskrbe. Tu je potreba nekoliko razlage. Del

socialne oskrbe je organiziran po sindikalnem vzorcu. Vsak sindikat ima na skrbi zdravstveno organizacijo, v katero prispevajo denarno vsi, ki delajo v območju tiste družbene dejavnosti in tja prispevajo tudi podjetniki omenjene dejavnosti. Dva, tri ali štiri procenti mesečne plače vsakega delavca in dvojni procenti, ki jih prispeva podjetja, gredo v socialni sklad, ki ga upravljajo sindikati. Skrbeti morajo bistveno za zdravstveno plat, za kar more sindikat upravlja lastno organizacijo z zdravniki, bolnišnicami itd., ali pa s pogodbo zagotoviti to oskrbo v privatnih ali državnih zdravstvenih ustanovah.

Če opravimo pametne račune, bomo videli, da so to ogromne vsote denarja, ki pa jih sindikati oziroma njihovi predstavniki ne upravljajo vedno po najbolj pametnem sistemu. Mislim, da ni treba dalje razlagati, da večkrat ti fondí niso popolnoma usmerjeni k cilju, za katerega so namenjeni. Velika moč sindikatov (tudi volilna moč) sloni prav na teh fondih. In proti tej moči je Menem že nekajkrat skušal naperiti svoje topove. Ker po zakonski poti v kongresu to doslej ni bilo mogoče, je izrabil priliko in v dekret o socialnem planu vključil ukaz, da morejo delavci svobodno izbirati zdravstveno organizacijo, najsi bodi lastnega sindikata ali pa katerega koli drugega. Kaj s tem doseže? Da se bodo ljudje oddaljili od sindikatov, ki slabo skrbijo za svoje člane (del denarja uporabljajo za druge namene) in se vključili v socialno organizacije tistih sindikatov, ki bolj umno upravljajo denar. To pa je le del namena predsednika, kajti prvotno je imel namen, da bi delavci izbirali prosto tudi nesindikalne zdravstvene organizacije. Udarec bi bil prehud. S sedanjim korakom pa mu je uspelo razbiti sindikalno opozicijo temu načrtu in končno vsaj delno doseči svoj namen. Ne pozabimo tudi, da obstaja državni fond, ki nudi pomoč socialnim sindikalnim organizacijam ki imajo finančne težave. Končno bodo bolj uspešne tudi tiste organizacije, ki bodo prejemale večjo podporo iz tega državnega sklada. Kdo pa bo delil to podporo? In tako pridemo do ključne točke, da je vsak sistem dober, če ga vodijo in upravljajo dobri ljudje, in da še tako dober sistem zapade korupciji, če ga vodijo podli funkcionarji...

PROCENTI, IN ŠE KAJ

Vsaj kratko še omemba dveh odtenkov. Prvi tudi povezan s „socialnim planom“. V sklopu tega plana so napovedali „ogromne“ povišice družinskim dokladam. To je naravnost nesramno. Te doklade so bile tako na psu, da je vsaka povišica „ogromna“ pa čeprav ne predstavlja nobene resne podpore. Na primer, socialna doklada za ženo je bila doslej mesečno osem pesov (osem dolarjev). More kdo s to vsoto kaj pomagati k vzdrževanju žene ali družine (za otroka je bila podpora 13 pesov). Šolska podpora je bila mesečno za vsakega otroka tri pese, za kar se komaj da kupiti pošten svinčnik. Kaj lahko je v takem stanju napovedovati povišice za sto ali dvesto procentov, vprašanje je, koliko se to v praksi pozna. Po svoje je to tudi neke vrste podlost.

In še pogled v provinco Corrientes. Ko bodo bralci imeli v rokah to pisanje, se bo morda zgodovina že izrekla. Kar doslej vse kaže je, da bodo volilci avtonomističnega pakta (12) v zbornici volili radikalnega kandidata (3 volilci) in s tem preprečili zmago peronizma (12 volilcev). Vsako kršenje zakonov se končno obrne proti kršilcu. Nekaj takega smo zadnje čase večkrat opazili v argentinski politiki. Bo to tudi primer province Corrientes? Bodočnost bo o tem izrekla zanimivo besedo.

MARJAN EILETZ

Razmišljanja ob novem letu 1993

NOVA SITUACIJA

Slovenski narod je v preteklih dveh letih doletelo več pretresov in institucionalnih sprememb kot malokdaj prej v svoji zgodovini. V Argentini naseljena skupnost slovenske politične emigracije (SPE) je ta proces doživljala na svojstven način. Dobra štiri desetletja smo obvladali to našo ideološko postojanko, ki ji niso bili kos najboljši agenti stalinističnih policijskih šol, niti najbolj perfidni poizkusi kulturne infiltracije, špijonaže, podkupovanja ali izsiljevanja. V smotrno oblikovani obrambni strategiji smo si znali ustvariti varen, aseptičen prostor, kjer smo na novo vsadili mladike naših najvišjih vrednot, ki so že večkrat obrodile. Na zunanji pritisk smo odgovarjali s prav tako močno notranjo proti-silo, katere motor je bila predvsem predanost božji volji, in na krščansko etiko oprta pravila medsebojnih odnosov, pa neizmerljiva ljubezen in zvestoba do vsega slovenskega. Tako oboženi smo držali to našo malo Slovenijo v kar lepem ravnotežju.

A nenadoma se zgodi tisto, kar smo dolga leta pričakovali in nikoli dvomili, da bo do tega enkrat prišlo. Svetovni potres znotraj marksističnega sistema je zajel tudi Slovenijo ter v hipu zrušil monolitno stavbo enoumske diktature, ki je dušila naš narod. V hipu se je nevtraliziral ves zunanji pritisk, ki smo ga dolga desetletja čutili na obzidju naše zdomske trdnjave. Soočeni smo sedaj z novo realnostjo, z novim poglavjem te eksistencialne drame naše usode.

Vprašujemo se vsak dan, kaj se je zgodilo, kaj sedaj ukreniti? Če bi se ta prevrat zgodil pred tridesetimi leti, bi se verjetno večji del naše emigracije masovno vrnil v domovino. Sedaj pa, ko se preživeli starejši zdomci po 47 eksila soočamo z nenadno, boleče izzivajočo dilemo, se pred nami odpira kruta, za marsikoga tragična realnost: velika večina slovenskih političnih emigrantov se ne bo vrnila v domovino. Ostali bomo tukaj, kjer so rojeni naši otroci in vnuki, in tukaj bomo umrli. Čimprej bomo sprejeli to dejstvo, tem manj bo razočaranj in travm. Spričo vsega, kar se je zgodilo, in ocenjujoč tisto, kar se bo verjetno še zgodilo, bomo morali na novo prodreti v bistvo identitete SPE ter v luči poslanstva, ki nas je zaznamovala, na novo načrtovati in ovrednotiti naš položaj. Ta lepa slovenska skupnost mora ostati še mnoga desetletja močna in zdrava, da bo zadostila tistim ciljem,

za katerimi smo se odpravili na tako dolgo pot.

IZZIV DVOSMERNOSTI

Vedeti moramo, da bo odslej naše zanimanje teklo po dveh tirih, ki se bosta harmonično usklajevala in se ne bosta smela križati:

1) SPE se bo reintegrirala s Slovenijo, imela bo tesne stike z matično domovino: osebne, institucionalne, trgovske, kulturne, športne, družabne in tudi politične. Če se ne bomo fizično vračali, se bomo vsaj duhovno. Ne bomo se zaustavljali pred gesli kot „saj domá nas ne marajo“ ali „domá nas ne potrebujejo“. Kaj nam mar, kako eni ali drugi gledajo na naš povratek. Mi sami imamo v sebi odgovor, pa negled na to, koliko smo komu dobrodošli, temveč v kakšni meri krščanske ljubezni smo zmožni svojemu narodu pomagati, ne toliko materialno kot moralno. Res pa je tudi, da bomo zahtevali od republiških institucij, da čimprej podvzamejo ustrezne ukrepe za ugotovitev zgodovinske resnice med- in povojnih dogodkov in njih ovrednotenje, obsojo krivic in zločinov ter primerno zadostitev za vse storjene krivice. Pravico imamo tudi zahtevati gmotno podporo republiških organov za naše zdomske institucionalno delovanje na polju kulture, prosvete, šolstva, socialnega skrbstva in še kaj.

2) Na drugi strani bo pa morala SPE skrbeti z vso vnemo za ohranjanje naše skupnosti v zdomstvu. Potrebne bodo nove motivacije, ki bodo nadomestile tisti del energije, ki smo jo dobivali iz bivše protinastojenosti. Prišel je čas za „aggiornamento“ naše mentalitete, za usklajevanje nove strategije v odnosih med posamezniki in domovino ter med tukajšnjimi in domovinskimi institucijami. Izhodišče za to prekrizano in odprto dejavnost bo treba iskati v dejstvih, da smo nehali biti „eksil“, čeprav bomo še ostali politična emigracija. Naši cilji so se delno izpolnili, v kolikor se pa niso, bomo morali na novo preveriti marsikatero aksiome, sisteme naše notranje vzgoje, pa politiko naše usmerjenosti navzven. Lahko bi tudi rekli, da je bila naša skupnost dosedaj „zaprta“, sedaj se bo pa odprla v svet, v slovenski svet naše matične domovine in v argentinski svet domovine naših otrok in vnukov. Vse to je potrebno za uravnovešen mentalni razvoj bodočih

rodov, vendar bomo morali imeti pred očmi nevarnosti, ki jih taki koraki vsebujejo. Gre za to, da v tem prehodu ne bomo izgubljali naše svojskosti ali identitete. Če je bila dosedanja borba za naš obstoj in rast hranjena z vrednotami kot so ljubezen do naroda, zvestoba Bogu in ideološki odklon totalitarnega komunizma, potem bo treba tej zadnji protinastojenosti poiskati neko novo ovrednotenje in smisel „pozitivnega“ angažiranja. Stara modrost pravi, da je bolje kot boriti se proti bolezni okrepiti vse zdrave obrambne sile v našem telesu.

POLITIČNA REORGANIZACIJA

Brez dvoma je reorganizacija in vključitev bivše SLS v stranko SKD s sedežem v Republiki Sloveniji prinesla nek nov duh, nov demokratični stil političnega življenja v izseljensko civilno družbo, res pa je, da jo je obenem tudi razburkala. Dosedanja sredo-težnost vsega našega zanimanja in delovanja se je v hipu spričo dogodkov v naši domovini začela obračati v vrsto sredo-beznoštnih posegov in zanimanj. V kratkem času smo se delno tudi strankarsko opredelili (zankrat menda ne več kot med tremi ali štirimi strankami) ter s tem tudi usmerili cilje našega politično-institucionalnega zanimanja v Republiko Slovenijo. Dobra štiri desetletja je bilo zanimanje širših množic v zdomstvu usmerjevano predvsem med nas same, v večino zdomskih društev in organizacij. Ker SPE ni imela nobenih uradnih stikov z domovino niti ni priznala legitimnosti komunističnega totalitarizma, smo ustvarili nekak nadomestek normalnih (demokratičnih) organizmov v zdomstvu. Nismo bili člani slovenske „ljudske“ republike, ustvarili smo pa svojo „res-publica“ v svobodnem svetu, sicer brez parlamenta in demokratične izvoljene „vlade“, vendar nam je splošno konsenzuirani Slovenski narodni odbor delno odtehtal to praznino. Pa samoukinitvi SNO leta 1991 in po vključitvi naše večinske SLS v ZKD v domovinsko politično borbo smo spustili v neki meri našo notranjo politično (in ideološko) kohezivnost. Posledice teh sprememb (iz sredo-težnosti) bomo videli morda šele preko let.

Za politično emigracijo v bodočnosti bo potrebno vpeljati nov stil političnega življenja. Gre za recipročno dvosmerno politično delovanje: SPE-Slovenija (v čemer menda ni mnogo dvomov), ter v nasprotni smeri Slovenija-SPE (v tem pogledu bi bilo precej več vprašljivih mnenj). Zanimiva bi bila anketa o teh vprašanjih med našo skupnostjo, ki bi razblinila marsikatero dvome, obenem pa utrdila občutek demokratičnosti in osebnega spoštovanja do vseh naših ljudi. V tej anketi bi se lahko zrcalila tudi podoba našega zanimanja, naših teženj in skrbi, naše volje in angažiranosti do slovenstva. Prav te težnje se danes opažajo na različne načine, z večjo ali manjšo mero navdušenja in zvestobe do starih idealov, pa razočaranosti ali skepse pri drugih. Opaža se tudi zahteva po večji participaciji posameznikov, po večjem spoštovanju javnega mnenja, po možnosti javne debate o vseh važnih temah, ki nas skrbijo, po izboljšanju splošne informiranosti.

NAŠA „ORGANIZIRANA SKUPNOST V ARGENTINI“

Skupnost SPE v Argentini je bila v marsičem zgled organiziranosti, solidarnosti, potrpežljivosti, vztrajnosti in še kakih drugih lepih čednosti. Obstaja vsaj pet razlogov, da je naša skupnost tako lepo funkcionirala: splošna predanost v božjo voljo, intimna ljubezen do naroda, ideološka nastojenost, občutek skupne nevarnosti pred skupnim

nasprotnikom ter zavest, da se moramo zaščititi pred vplivom integracije v naravno okolje. Mozaik vseh slovenskih društev, domov, združenj, institucij ali gibanj je zelo pisan. Povprečna angažiranost posameznikov je visoka, večina ljudi je včlanjenih v vsaj dveh organizacijah. Vse to bogato življenje je potekalo pri nas z zadovoljivo usklajenostjo, kar je pripisati v prvi vrsti našemu solidarnemu duhu, ki je iskal vedno (in tudi skoraj vedno dosegel) visoko stopnjo sodelovanja in medsebojnega spoštovanja.

Posebne važnosti v tej koordinaciji je bila funkcija društva Zedinjene Slovenije (ZS) ter njenega podaljška Medorganizacijskega sveta (MS). Kljub mnogim vprašljivim točkam, predvsem legalno-institucionalnega značaja našega „predstavnštva“ je dosedaj vse dokaj dobro funkcioniralo. Prepričan sem, da bo v bližnji prihodnosti potrebno soočiti se s temeljito re-formulacijo naše skupnosti, ki naj bi postavila nove baze na podlagi treh principov: 1) uradno predstavnštvo slovenske skupnosti v Argentini bo moralo zajemati vse naše organizacije pred- in povojne emigracije (neke vrste razširjeni MS); takšno predstavnštvo ne bi smelo imeti svojega članstva, njeni enakopravni člani bi bile samo posamezne organizacije (recimo: Asociación de Sociedades Eslovenas en la República Argentina - ASERA); njem namen bi bila izključno koordinacija dejavnosti in predstavnštvo v točno začrtanih mejah protokolarnega značaja, nikakor pa vrhovna avtoriteta; 2) društvo ZS bi obstajalo naprej kot centralna ustanova naše SPE, ki bi se zavzemala za določene splošne dejavnosti, ki jih ostala društva ne morejo opravljati (prosveta, šolstvo, stipendije, šport, izdajanje tednika Svobodna Slovenija ter morebitna druga informacijska sredstva). Pri tem bo treba pretehtati možnost razširitve našega tednika s kulturno, gospodarsko, družinsko in športno priložnostjo pa več novic iz Slovenije ter dobrih uvodnikov. Potrebno bi bilo iskati priliko za sodelovanje z obstoječo slovensko radijsko oddajo (Slovenski kotiček) in ji ponuditi pomoč in podporo pri izboljšanju oddaj. Članstvo ZS bi lahko sestavljali predsedniki ter trije odborniki vsakega društva (s tem bi prevzelo de facto funkcijo dosednjega MS); njen proračun bi se financiral z proporcionalnimi dajatvami vseh društev, z darovi sponzorjev ter eventualno z uradnimi podporami iz Republike Slovenije.

Morda se ne zavedamo dovolj dejstva, da se bo v hierarhičnem pogledu morala naša „organizirana skupnost“ v marsičem spremeniti. Če je bilo dosedaj spričo jugokomunističnega sistema v naši domovini potrebno ustvariti neko umetno, moralno avtoriteto, ki smo jo v veliki meri priznavali v obliki politične avtoritete SNO, se je z demokratizacijo v Sloveniji tudi naša skupnost „odprla“ ter bo morala nadomestiti to „moralno“ avtoriteto z močno vodstveno ekipo nacionalno osveščenih svobodnih državljanov. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v Predvojni slovenski emigraciji (PSE), ki je bila nekdanj popolnoma v rokah jugorežima ter se sedaj sproščuje in začinja novo, demokratično in popolnoma slovensko življenje. Naša mala „Slovenija v Argentini“ nima svoje zakonodaje, svojega parlamenta in vlade, niti juridične moči, da bi s silo uveljavljala svojo politiko. Vse to bo morala nadomestiti tista naša solidarnost in spoštovanje svojega bližnjega pa zaupanje v svobodno izvoljene zastopnike, ki bodo po svoji modrosti in sposobnostih vzpostavili nov „red“, v katerem se bo naša skupnost razvijala v prihodnosti: „...zvesta božji postavi, Sloveniji v čast in razcvet, Argentini in vsej človeški družbi pa v blagodejen razvoj.“

„Na obisku svojih korenin“

Nad. s 2. str.

gostitelji. Odmevi nastopa so bili še sveži, navdušeneje gledalcev in plesalcev pa enkratno. Vsi so menili, da je bila plesna uprizoritev zelo posrečena, češ Slovenija ne pozna takih odrskih predstav. Tukaj pa se še ne konča obisk v Kranju. Folklorna skupina Save-Kranj nam je pripravila živahen sprejem! Težko je bili oditi „domov“ v Ljubljano, a bila je rana ura in naša turneja se mora nadaljevati. Naslednji dan, v sredo, 23., je imel Mladinski pevski zbor samostojni koncert v župniji v Mostah. Navzoči radi poslušajo božične pesmi, se navdušijo in jim je zmeraj težko, ko naznanijo zadnjo pesem. Večkrat zasledimo solze med publiko, pa tudi med člani naše skupine.

Polnočnica je že pred nami. Čuden občutek vlada v skupini: saj smo že od otroških nog slišali o snežnem božiču. Sedaj smo tu sredi belo odete pokrajine. Obrazi žarijo v sreči, sem pa tja se pokaže kanček domotožja. Ko bi vsak imel še družino po-

leg sebe, bi sreča bila res popolna. Sv. mašo je daroval novoimenovani ljubljanski pomožni šof Lojze Uran. Stejemo si v veliko čast, da smo mu kot prvi v imenu vseh Slovencev in Slovencev iz Argentine čestitali k imenovanju. Želeli smo mu obilo božjega blagoslova ter mu obljubili molitev in priporočilo Bogu, ki naj mu bo pot, resnica in življenje. Med mašo sta pela krajevni cerkveni zbor in sanhuški zbor; msgr. Uran se nam je zahvalil za sodelovanje in zaželel, naj se taki stiki stopnjujejo. Hvaležni smo lahko mi, ker se počasi uresničujejo dolgotrajne sanje; tiste sanje, ki so naši starši vzeli tja čez morje: enkrat doživeti beli, snežni božič v tej prelepi Sloveniji.

Čakata nas še dva tedna turneje. Priporočamo se vam v molitvi obenem pa — čeprav malo kasneje — želimo obilo božjega blagoslova ob teh božičnih praznikih in veliko miru, zdravja in zadovoljstva za leto, ki se začinja. Čez teden dni se zopet oglasimo s poročilom!

I.T.

Odločba ustavnega sodišča

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE
Štev.: U-I-69/92-30
Datum: 10/12-1992

Ustavno sodišče je na pobudo Petra Urbanca iz Ontaria, Kanada in H. A. Novaka iz Gross-Zimmerna, Nemčija, v postopku za oceno ustavnosti na seji dne 10/12/1992

odločilo:

Razveljavita se 41. in 13.a člen zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I, 30/91-I in 38/92).

Razveljavitev začne učinkovati dne 1/6-1993 s pravnim učinkom po prvem in drugem odstavku 414. člena ustave iz leta 1974.

Obrazložitev

Ustavno sodišče je dne 1/10-1992 sklenilo, da začne postopek za oceno ustavnosti 13.a in 41. člena zakona o državljanstvu Republike Slovenije in v njem odloči, ali sta navedeni zakonski določbi glede pravne vezanosti upravnega organa pri odločanju po prostem preudarku v skladu z ustavo.

Pobudnik Peter Urbanec meni, da je z določbo 41. člena zakona Ministrstvu za notranje zadeve dopuščeno, da diskrecijsko odloča, ali bo podelilo slovenskemu izseljencu državljanstvo, ki mu je prenehalo z odsotnostjo, medtem ko v primeru 40. člena zakona te diskrecijske pravice nima. Diskrecijsko odločanje je po njegovem mnenju v primeru 41. člena zakona v nasprotju z določbo 14. člena ustave, ki zagotavlja vsem enakost pred zakonom, pa tudi z določbo 25. člena ustave, ki zagotavlja vsem pravico do pravnega sredstva; slednjega namreč prizadeti ne more učinkovito utemeljiti v primeru zavrnitve prošnje in zaradi tega nima dovolj možnosti, da v upravnem sporu uspe. Po začetku postopka pa je pobudnik Peter Urbanec dopolnil svojo pobudo. V dopolnitvi je predvsem navedel, da pobeg, umik oziroma ostajanje v tujini ne more biti razlog izzube državljanstva, kar je dokazala povojna zvezna zakonodaja, saj to nasprotuje novi ustavi. Meni tudi, da je opredelitev, da so prizadeti „služili okupatorju“, nesprejemljiva. Čeprav je v 41. členu zakona o državljanstvu Republike Slovenije navedeni zvezni zakon o odvzemu državljanstva podoficirjem in oficirjem bivše jugoslovanske vojske, ki se nočejo vrniti v domovino, pripadnikom vojnih formacij, ki so služili okupatorju in pobegnili v tujini, kot tudi osebam, ki so pobegnile v tujino po osoboditvi, prenehal veljati že v letu 1962, pa so njegovi učinki ostali.

Drugi pobudnik H. A. Novak prav tako

meni, da ima Ministrstvo za notranje zadeve v primeru 13.a in 41. člena zakona nepravilno diskrecijsko pravico za odločanje o pridobitvi državljanstva, ta po lastni oceni lahko državljanstvo podeli ali ne, zakon pa glede tega ne določa nobenih kriterijev. Zato meni, da je s tako ureditvijo kršeno načelo enakosti vseh pred zakonom.

Zakonodajno-pravna komisija Skupščine Republike Slovenije je v svojem mnenju o pobudi Petra Urbanca navedla, da ta pobuda nikakor ni utemeljena. Možnosti odločanja po prostem preudarku daje zakon o splošnem upravnem postopku, ki v 4. členu določa, da mora biti odločba v upravnih stvareh, v katerih je organ upravičen odločati po prostem preudarku, izdana v mejah pooblastila in v skladu z namenom, za katerega mu je pooblastilo dano. Določba 41. člena navedenega zakona pomeni celo tisto možnost odločanja na podlagi prostega preudarka, v kateri mora upravni organ v obrazložitvi odločbe navesti tudi razloge za svojo odločitev, zoper to odločbo je možen upravni spor, zato ta zakonska odločba ni v nasprotju z 25. členom ustave, ki zagotavlja vsakomur pravico do pravnega sredstva, prav tako pa tudi ne z načelom enakosti vseh pred zakonom, določenim v 14. členu ustave. O pobudi H. A. Novaka, ki izpodbija tudi ustavnost 13.a člena zakona o državljanstvu Republike Slovenije, pa komisija v določenem roku ni opredelila svojega mnenja.

V prvem odstavku 41. člena zakona o državljanstvu Republike Slovenije je določeno, da osebe, ki jim je bilo odvzeto državljanstvo Ljudske Republike Slovenije in FLRJ po zakonu o odvzemu državljanstva podoficirjem in oficirjem bivše jugoslovanske vojske, ki se nočejo vrniti v domovino, pripadnikom vojnih formacij, ki so služili okupatorju in pobegnili v tujino, kot tudi osebam, ki so pobegnile v tujino po osoboditvi (Uradni list FLRJ, št. 86/46), in njihovi otroci, lahko pridobijo državljanstvo Republike Slovenije, če v dveh letih od uveljavitve tega zakona vložijo prošnjo pri republiškem upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve. V drugem odstavku člena pa je določeno, da pod pogoji iz prvega odstavka lahko pridobijo državljanstvo Republike Slovenije slovenski izseljenci, ki jim je prenehalo državljanstvo Ljudske Republike Slovenije in FLRJ z odsotnostjo. O pridobitvi državljanstva po prvem in drugem odstavku 41. člena tega zakona odloča republiški upravni organ, pristojen za notranje zadeve (42. člen zakona) po prostem preudarku. Da gre pri 41. členu za odločanje po prostem preudarku, je — skladno z uradnimi obrazložitvami predlagatelja zakona v zakonodajnem postopku — razvidno iz upo-

rabljene formulacije, da zainteresirani „lahko pridobijo državljanstvo“ (medtem ko je v 40. členu, kjer ne gre za odločanje po prostem preudarku, uporabljena formulacija, da zainteresirani „pridobijo državljanstvo“), in iz dejstva, da v skladu s tem 41. člen govori o „prošnji“, 40. člen pa o „vloži“ — čeprav bi bilo priporočljivo, da bi bile zakonske formulacije take, da bi bilo iz njih tudi za nestrokovnjake povsem jasno in nedvoumno, da pristojni organ lahko po prostem preudarku državljanstvo podeli ali ne, če so seveda zakonsko določeni pogoji izpolnjeni.

Odločanje upravnega organa po prostem preudarku pa ne sme biti samovoljno in pravno nevezano. Po določbi drugega odstavka 4. člena zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 47/86) mora biti taka odločba izdana „v mejah pooblastila in v skladu z namenom, za katerega je pooblastilo dano“. Taka ureditev je v skladu z ustavnim načelom vezanosti delovanja upravnih organov na ustavno in zakonsko podlago in okvir (legalitetno načelo, načelo zakonitosti), ki je eno od temeljnih načel pravne države, za kakršno je Republike Slovenija opredeljena z 2. členom ustave. To legalitetno načelo je tudi izrecno določeno v drugem odstavku 120. člena ustave, po katerem upravni organi „opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakonov“. Izvršilna oblast tudi na podlagi načela demokracije (1. člen ustave) lahko pravno deluje oziroma odloča o pravicah in dolžnostih pravnih subjektov samo v okviru in na podlagi zakona, ki so ga prejeli od ljudstva neposredno izvoljeni poslanci v parlamentu.

Da bi zadostil določbam drugega odstavka 120. člena ustave, mora zakon vse bistvene sestavine za delovanje upravnih organov v organizacijskem, postopkovnem in vsebinskem pogledu določiti tako, da lahko prizadeti ugotovi svoj pravni položaj že na podlagi zakona in da se lahko ugotavlja zakonitost upravnega akta v upravnem sporu pred sodiščem, kjer lahko prizadeti zahteva sodno obravnavo svojih pravic in interesov. V primeru, ko zakon pooblašča upravni organ za odločanje po prostem preudarku, to pomeni, da mora biti namen tega pooblastila praviloma izrecno določen že v zakonu ali vsaj jasno razviden oziroma ugotovljiv iz zakonskega besedila in ne morda le iz obrazložitve zakonskega predloga v zakonodajnem postopku.

V določbah 41. člena zakona o državljanstvu namen pooblastila za odločanje po prostem preudarku ni določen in ga tudi ni mogoče ugotoviti iz zakonskega besedila z interpretacijo po pravih pravne stroke. Zato je ustavno sodišče ocenilo, da ta določba zakona ni v skladu z drugim odstavkom 120. člena ustave, pa tudi ne s 25. členom ustave, ki vsakomur zagotavlja pravico do pravnega sredstva proti odločbam državnih organov — to pravico pa je v skladu z odločbo ustavnega sodišča št. U-I-98/91 z dne 10/12-1992 treba razumeti kot pravico do učinkovitega pravnega sredstva. V zadevi U-I-98/91 ustavno sodišče ugotavlja, da je bila ta pravica kršena z zakonsko ureditvijo, po kateri upravni organu v odločbi, izdani po prostem preudarku, ni bilo treba navajati razlogov za zavrnitev prošnje — v pričujoči zadevi pa ugotavlja, da je ta pravica do učinkovitega pravnega sredstva kršena z zakonsko ureditvijo, po kateri iz zakona namen pooblastila za odločanje po prostem preudarku ni ugotovljiv in zato tudi pravna sredstva zoper take odločbe ne morejo biti učinkovita, saj v upravnem sporu ni mogoče učinkovito izpodbijati zakonitosti upravne odločbe zaradi katere njene morebitne neskladnosti z namenom tovrstnega odločanja, ki iz zakona ni ugotovljiv.

Dejstvo, da v izpodbijani določbi 41. člena zakona namen pooblastila za diskrecijsko odločanje o državljanstvu ni določen, ima se večjo težo zato, ker gre po tem členu pravzaprav za vračanje državljanstva tistim, ki jim je bilo državljanstvo odvzeto po zveznem zakonu iz leta 1946 iz razlogov, katerih sedanja Slovenija kot pravna država v svoji sedanjosti zakonodajni večinoma ne more obravnavati kot razloge, ki bi jih vsaj takrat bilo možno šteti za legitimne razloge, ki bi v skladu z doseženo stopnjo pravne civilizacije v državi s kakršnimkoli političnim sistemom opra-

vičevali odvzem državljanstva. Za tak razlog bi bilo možno šteti kvečjemu pripadnost „političnim organizacijam in vojaškim formacijam, ki so bile v službi okupatorja“ ob dodatnem pogoju, da je prizadeti zapustil državo in živel v tujini (če se ne bi današnji zakonodajalec pri določanju današnjih posledic tega dejstva tudi med temi osebami odločil za ustrezno diferenciacijo, na primer za to, da bi vračanje državljanstva izključil samo pristih, za katere je bilo s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da so storili vojni zločin) — saj tudi sedanji zakon o državljanstvu v 26. členu predvideva možnost odvzema državljanstva tistem, ki „s svojim delom škoduje mednarodnim ali drugim interesom Republike Slovenije“, pri čemer se za tako delo po zakonu šteje tudi zgolj pripadnost „organizaciji, katere aktivnost meri na rušenje ustavnega reda.“ Drugi razlogi — odklonitev od sovražnika ujetih oficirjev starojugoslovanske vojske, da bi se vrnili v domovino, ali celo samo pobeg iz države — vsekakor niso razlogi, ki bi po pravnih standardih civiliziranih držav lahko opravičevali odvzem državljanstva, še zlasti, ker je šlo za državo, katere tedanja oblast je po končani vojni izvedla množične poboje bivših vojaških in takratnih političnih nasprotnikov, pravno nesprejemljive kazenske procese s smrtnimi kaznimi, nezakonite zaplenbe premoženja, onemogočanje in likvidacijo političnih strank v nasprotju z lastnim pravnim redom itd., s čimer je povzročila pri prizadetih utemeljen strah za življenje v primeru bivanja v taki državi. Sedanji zakon o državljanstvu je očitno hotel omogočiti prizadetim vrnitev krivično odvzetega državljanstva. Pri tem bi moral bodisi določiti jasne pogoje, pod katerimi imajo prizadeti brez diskrecijske pravice do vrnitve državljanstva, bodisi — in to le v primeru, če zakonska določitev vračanja krivično odvzetega državljanstva brez diskrecije iz utemeljenih razlogov res ne bi bila možna — v zakonu določiti namen, ki se ga morajo držati upravni organi, ki bi po prostem preudarku odločali o vračanju tako odvzetega državljanstva.

V skladu s prvim odstavkom 161. člena je ustavno sodišče izpodbijano zakonsko določbo razveljavilo z odločilnim rokom, tako da razveljavitev začne učinkovati 1/6-1993. Razveljavitev s takojšnjim učinkom bi namreč preprečila zainteresiranim, ki bi se bili kljub spornosti izpodbijane zakonske določbe oziroma kljub njeni sedaj ugotovljeni protiustavnosti pripravljene podvreči diskrecijski oceni upravnega organa, da bi po tej poti poskusili pridobiti državljanstvo, še preden bi zakonodajalec razveljavno zakonsko določbo nadomestil z novo, skladno z ustavo. Razveljavitev z odločilnim rokom pa omogoča, da parlament do izteka roka sprejme novo zakonsko ureditev, ki bo iz sedanjega odstranila protiustavnost, ki jo je ugotovilo ustavno sodišče, ne da bi bilo s tem komurkoli, ki to želi, prepuščeno, da tudi v vmesnem času zaprosi za državljanstvo po določbah sedaj veljavnega zakona.

Iz enakih oziroma analognih razlogov je ustavno sodišče razveljavilo (z odločilnim rokom) tudi izpodbijani 13.a člen zakona o državljanstvu. Tudi pri tej določbi iz zakona ni razviden namen, zakaj je upravni organ dobil pooblastilo za določanje po prostem preudarku, in je zato prizadeta tudi ustavna pravica do učinkovitega pravnega sredstva, saj v morebitnem upravnem sporu sodišče nima zakonskega kriterija (v zakonu določenega namena pooblastila), po katerem bi lahko presojo, ali je tak zakonsko določen namen pri diskrecijskem odločanju spoštovan ali ne.

Prav tako je tudi pri tem členu iz njegove geneze in iz njegovih obrazložitvev, žal pa ne tudi iz zakonskega besedila samega, jasno, da je bil — vsaj pretežno — namenjen odpravljanju zgodovinskih krivic pri izgubljanju oziroma pridobivanju državljanstva, čeprav so „zgodovinske okoliščine“ v njem izrecno navedene samo v zvezi s pridobivanjem državljanstva. Tudi tu bi torej zakon moral bodisi določiti jasne zakonske pogoje za pridobitev državljanstva brez diskrecijskega upravnega odločanja, torej za določitev pravice do državljanstva, bodisi — če to ne bi bilo mogoče — jasno določiti zakonski namen pooblastila za diskrecijsko odločanje.

Glede na to, da bo tej določbi ustavnega sodišča ustrezna rešitev problema oziroma odprava ugotovljene protiustavnosti seveda

Zakon o državljanstvu

Člen 13a

„Ne glede na pogoje iz 10. člena tega zakona lahko z naturalizacijo pridobi državljanstvo Republike Slovenije oseba, ki je vsaj po enem od staršev po poreklu slovenske narodnosti, pa ji državljanstvo Republike Slovenije prenehalo z odpustom, odrekom ali odvzemom ali zaradi zgodovinskih okoliščin ni pridobila državljanstva Republike Slovenije.“

O sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije po prejšnjem odstavku mora predhodno dati mnenje vlada Republike Slovenije.

Vloga za pridobitev državljanstva po prvem odstavku tega člena se vložijo pri diplomatsko-konzularnem predstavništvu Republike Slovenije v tujini ali pri pooblaščenem predstavniku Republike Slovenije, če tega v državi, kjer oseba prebiva, ni, se vloga pošlje neposredno ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve. Vlogi je treba priložiti življenjepis, dokazilo o trajnem viru preživljanja, potrdilo o nekaznovanju, ki ga izda pristojni organ države, katere državljan je oseba, ki prosi za pridobitev državljanstva z naturalizacijo, ter dokaz o poreklu.“

Člen 41

Osebe, ki jim je bilo odvzeto državljanstvo Ljudske Republike Slovenije in FLRJ po zakonu o odvzemu državljanstva, podoficirjem bivše jugoslovanske vojske, ki se nočejo vrniti v domovino, pripadnikom vojnih formacij, ki so služili okupatorju in pobegnili v tujino po osvoboditvi (Uradni list FLRJ, št. 86/46), in njihovi otroci lahko pridobijo državljanstvo Republike Slovenije, če v dveh letih od uveljavitve tega zakona vložijo prošnjo pri republiškem upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka lahko pridobijo državljanstvo Republike Slovenije slovenski izseljenci, ki jim je prenehalo državljanstvo Ljudske Republike Slovenije in FLRJ z odsotnostjo.

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Na medicinski fakulteti so bili že 34. Tavčarjevi dnevi. Na njih se je v tem času podiplomsko izobraževalo čez pet tisoč zdravnikov splošne medicine in specialistov interne medicine. Dnevi spadajo med najstarejša tovrstna srečanja; zborniki teh dnevov skupno štejejo že čez deset tisoč strani.

SEŽANA — V tej občini je vsaj deset pokopališč, na katerih so pokopani vojaki iz prve svetovne vojne. Čeprav jih vzdržujejo, je večina njih potrebnih temeljite obnove. Problem predstavljajo neurejena dokumentacija in neizstavljen status zaščitnega spomenika. Le pokopališče v Brjah, na Gorjanskem in v Štantelu imajo spomeniško varstvo. Ker so predstavniki organizacije Črni križ iz Avstrije pokazali zanimanje za obnovo, se sedaj v občini zavzemajo za urejanje potrebnih papirjev. Črni križ bi najprej uredil sezansko pokopališče.

MARIBOR — Ustanovili so Društvo prijateljev delfinov, ki je pripravilo že več prireditev z naslovom Biosfera 92. Na njih so seznanjali prisotne o teh simpatičnih živalih, pa tudi o drugih vrstah, ki so ogrožene, in o prizadevanjih za preprečitev mučenja živali.

MARIBOR — Mariborska podjetja krepijo svoje vezi z avstrijskimi partnerji. Uvoz-izvoz v Avstrijo se veča, zavzemajo se pa tudi, da bi sprostil režim na maloobsejnih prehodih in s tem pospešili turistično izmenjavo. Mariborske oblasti so pred časom tudi predlagale avstrijskem oblastem, da bi imenovala častnega konzula v štajerski prestolnici.

LJUBLJANA — Sporazum o slovensko-francoskem sodelovanju na področju kulture, izobraževanja, znanosti in tehnologije sta podpisala predstavnika obeh držav. Če izvezamo navezavo diplomatskih odnosov med obema državama, je to prvi recipročni sporazum, kateremu naj bi kmalu sledili še drugi. Predvsem zanima slovensko stran sporazum o vizumih.

LJUBLJANA — Trio bratov Lorenz — Primož (klavir), Tomaž (violina) in Matija (violončelo) — slavi letos 35-letnico nepretrganega umetniškega delovanja. Kot komorni instrumentalni ansambel je to edinstveni ljubilej slovenske sodobne glasbe. Za to priložnost so pripravili cikel Antologija slovenske glasbe za klavirski trio, kateremu je televizija Slovenije posvetila posebno pozornost: posnela bo vse koncerte.

LJUBLJANA — Ljubljanski živalski vrt je od dunajskega dobil dve košuti davidovega jelena. Žival je doma iz vzhodne Azije, ime pa je dobila po misijonarju Armandu Davidu, ki jih je prvi videl leta 1865 v Pekingu. Sicer so v Ljubljani že imeli par te redke vrste jelena, vendar je pred časom samica poginila.

CERKNO — Prispevki k zgodovini Cerkljanske je naslov knjige Viktorja Prezlja, v kateri so zapisi krajevne zgodovine, ljudi in še posebno poglavje o dogodkih med drugo svetovno vojno. Knjigi so dodane fotografije, zemljevid župnije Cerkno iz 17. stoletja in mnogo drobnih podatkov iz zgodbe, ki naredijo knjigo sočno in zanimivo.

LJUBLJANA — Na Ljubljanski borzi je bilo v prvih desetih mesecih lanskega leta za 400 milijonov mark prometa. Kratkoročni vrednostni papirji so predstavljali skoraj 170 milijonov mark. Največ prometa je ustvarila Banka Slovenije (60 milj. mark). V primerjavi z istim obdobjem predlanskega leta je lanski promet kar štirikrat večji.

KOPER — Antonio Tersia je bil skladatelj baročnega stila; živel je med leti 1643 in 1722. Izšel je iz stare koprške plemiške družin, njegova dela pa so večinoma še v rokopisih in večinoma v rokah koprškega stolnega arhiva. Nekateri ga postavljajo ob

bok Tartiniju, z možnostjo, da ga tudi preseže. Zato so se v Kopru zavzeli, da mu za 350-letnico rojstva pripravijo več prireditev: razstavo s katalogom, v katerem bo biografija, bibliografija, obenem pa razni glasbeni kritiki in umetnosti preučujejo njegovo delo in ga pripravljajo v moderne zapise. V koprski stolnici bo tudi več koncertov z njegovimi deli, ki jih bo prenašala tudi TV Slovenija.

LJUBLJANA — Izšla je knjiga Podobe Valvasorjeve Ljubljane, ki oživljajo srednjeveško Ljubljano. Krasijo jo 26 slik Milana Batiste in številne Valvasorjeve risbe.

LJUBLJANA — Oratorij Assumptio p. Hugolina Sattnerja so izvajali v veliki dvorani Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta dr. Mirka Cudermana. Sodelovali so Slovenski komorni orkester, Slovenski komorni zbor, zbor Consortiu musicum in solisti Olga Gracelj, Branko Robiňak in Janez Vasle. Vsega skupaj je sodelovalo petinsedemdeset glasbenikov (v primerjavi s prvo izvedbo v Unionski dvorani leta 1912 naj povemo, da je tam sodelovalo kar 250 glasbenikov).

LJUBLJANA — V Založbi Potencial je izšla knjiga Slovenci v vojnah 593-1918, ki jo je spisal časnikar in publicist Roger Gogala. V njej sistematično opisuje slovenske vojaške uspehe in neuspehe tako na slovenskih kot čezmorskih deželah, v svojih ali tujih (habsburških, italijanskih) vojskah.

LJUBLJANA — Ministrstvo za šolstvo je podelilo prve nazive pedagoškim delavcem v osnovnem in srednjem šolstvu. Trinajst jih je dobilo naziv mentor, štirje svetovalec in trije svétnik. V mentorja in svetovalca lahko napredujejo učitelji, socialni delavci in knjižničarji, v svétnika pa učitelji in vzgojitelji z visoko strokovno izobrazbo.

LJUBLJANA — Ljubitelji narave so dobili Slikovni rastlinski ključ, v katerem je opisanih z besedo in sliko 440 rastlin, ki jih najdemo na slovenskem ozemlju. Poleg hitrega ključa za določanje rastlin je najti tudi podatke o ogroženosti in varovanju, razlage strokovnih pojmov, fitogeografska razdelitev Slovenije in seznam slovenskih in latinskih rastlinskih imen.

RAVNE NA KOROŠKEM — Železarna Ravne je sodelovala pri zamisli, razvitju in izdelavi stroja za krivljenje pločevine z imenom Feniks. Stroj je vzbudil precejšnje zanimanje pri potencialnih kupcih in tudi pri konkurenci, zato računajo, da bodo letos, ko steče produkcija, naredili med 400 in 600 strojev. Feniksa so predstavili na sejmju v Hannoveru pod znamko podjetja Primtec iz Avstrije.

KAMNIK — Pevsko društvo Lira je praznovalo 110. obletnico delovanja, kar so proslavili s slavnostnim koncertom. Zbor je bil ustanovljen kot protiutež nemškutarstvu. Med drugo svetovno vojno so jim nacisti zasegli pevsko sobo, a je do danes še niso dobili nazaj (čeprav nacistov že skoraj pet desetletij ni v Kamniku...) Z zborom je združena tudi zgodovina družine Vremšak, saj je Alojzij bil soustanovitelj zborna, Ciril je bil do leta 1962 njegov zborovodja, od takrat do danes pa ga vodi Samo Vremšak, zborovodja in solopevec.

VAŠČANI OD KRIŽA DO BAZOVICE so začeli akcijo s podpismi, da bi se odcepili od tržaške občine in ustanovili novo, kraško. Težnja po odcepitvi je stara že deset let, a do sedaj dežela ni dala svojega blagoslova za začetni referendum. To bi se moglo zgoditi (če bo nabranih zadosti podpisov) v letošnjem letu.

OB 100-LETNICI rojstva skladatelja Marija Kogojca je tržaška Glasbena matica prevzela njegovo ime.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Krst: V slovenski cerkvi Marije Pomagaj je bila v petek, 8. januarja, krščena **Tatjana Kocmur**, hčerka lic. Jaka in lic. Adriane Sare roj. Pereyra González. Botra sta Boštjan Kocmur in Oscar Pereyra González. Krstil pa je župnik Jože Škerbec.

Čestitamo!

Poroki: Dne 9. januarja 1993 so se poročili v slovenski cerkvi Marije Pomagaj: **Ivo Urbančič** in **Klavdija Rant**. Za priče so bili nevestini in ženinovi starši France in ga. Lojzka Rant in Rajko in ga. Francka Urbančič. Poročne obrede je opravil ženinov stric prof. France Bergant; **Pascual Antonio Tundis** in **Pavla Cukjati**. Za priče so bili njuni starši Ivan in ga. Katarina Cukjati ter Salvador Americo in ga. Ida Tundis. Poročne obrede je ob asistenci brata Janeza opravil nevestin brat France Cukjati. Čestitamo!

Bariloški „Koralni božič“

Že petindvajset let posluša bariloško občinstvo pred božičem v veliki katedrali ali preko medijev koncert božične glasbe „Navidad Coral“.

Ob srebrnem jubileju te pomembne kulturne prireditve je bil letos dogodek posebno svečan. Čeprav zaradi obstoječih gospodarskih prilik ni bilo mogoče povabiti „Camerata Bariloche“ ali pripeljati večjih zborov-gostov, ki so včasih sodelovali in okrepili jakost predvajanja.

Božični koncert sta pripravila dva bariloška zbora: „Niños y Jóvenes Cantores de Bariloche“, ki ga že pet let vodi Andrej Jan, in pa komorni zbor „Gaudiamos“, v glavnem sestavljen iz nekdanjih pevcev otroškega zbora. Spremljali so petje instrumentalni solisti. Koncertisti so se predstavili v katedrali v soboto, 19. decembra in v nedeljo, 20. decembra zvečer.

Izbrani spored je bil sestavljen iz dveh delov.

Prvi del koncerta je obsegal „stare klasike“. Prišel je z božičnim motivom, ki ga je skomponiral Giacomo Carissimi (1605-1674), nadaljeval je z mlajšimi, tudi že „klasiki“ (Kodaly, Poulenc, Distler, Janaček), zaključila pa je ta del koncerta latinska peta maša, ki jo je skomponiral José M. Muñoz García (1767-1830).

V drugem delu smo poslušali vrsto božičnih pesmi raznih narodov, med drugim tudi slovensko skladbo „Bodi pozdravljen“, ki je bila zbrano zapeta. Dosti odobravanja

občinstva je vzbudil veličastni Magnificat Carla Teodora Pachebala (1690-1750) in večer se je zaključil z dvema biseroma (Bach in Schubert) ter seveda z Gruberjevo „Sveto nočjo“.

Zakaj se se kronist še posebej ustavlja ob tem glasbenem dogodku?

Najprej zato, ker je bariloška „Navidad Coral“ osrednji kulturni dogodek v prireditvah celega leta, potem pa tudi, ker je delovanje omenjenih zborov tesno povezano z našo skupnostjo.

Dirigent Andrej Jan je po končanem koncertu zbrano občinstvo spomnil, da je otroški zbor ustanovila Lučka Kralj-Jermanova, ki je pevce tudi vodila vse do leta 1984. V tem zboru so redno peli slovenski otroci in že vrsto let je orgelska spremljava v rokah Anice Arnšek-Magistrove.

Ubrani otroški glasovi pod vodstvom dirigenta Jana so tudi letos številni publiku, ki ni štedila z aplavzi, ustvarili resnično božično vzdušje tako potrebno v sedanjih potrošniških razmerah, ko se krščanski božič vse bolj spreminja v nekak drugi karneval.

Ker so slovenske Bariloče tako v Argentini kot tudi v Sloveniji predvsem poznane po naših andinističnih uspehih, je še posebej primerno pokazati, kako to mlado mesto pod Andi skoraj vse od našega prihoda nosi tudi močan slovenski kulturni pečat.

VA

SLOVENC NA KOROŠKEM

PITNA VODA: V mesecu avgustu je zaradi vročine zmajkalo pitne vode v številnih občinah. Prizadeta so gospodinjstva, ki dobivajo vodo iz zasebnih studencev ali pa združenih vodnih skupnosti. Kjer so vodovodi občinski, problema pitne vode še ni, ker privatnike oskrbujejo gasilci. Problem imajo kmetje, ki imajo živino na paši ali na planinah, vsak dan imajo manj sene. Vodne rezerve ima Zilja, ki dobiva vodo iz Ojstrinke, in okolica Pliberka, ki ima vodo iz Pece. Drugi kmetje bodo morali prodati nekaj živine zaradi stroškov.

KMETIJSKA ŠOLA: Kmetijska gospodinjstva šola v Št. Rupertu pri Velikovicu je za zaključno prireditev pripravila razstavo ročnih del in kuhinjskih dobrot. V pozdrav je bila pesem in nato dve igri. Višek kulturnega sporeda pa je bil ples na glasbo iz opere Nabucco. Šola je nastala l. 1896 pod okriljem društva Sv. Cirila in Metoda, ki si je prizadevalo za pouk v slovensčini; takrat so se poučevale sestre iz Maribora. I. svetovna vojna je prekinila delo, znova so pričele s poučevanjem l. 1922. L. 1930 je prišla šola v last šolskih sester. Med II. svetovno vojno je bilo posestvo zaplenjeno, pouk se je pričel znova l. 1946. Šola ne posreduje samo učenost temveč tudi žive življenjske vrednote kot sta narodna zvest

in vera. Šola je dobila pravico javnosti l. 1955 in prvo javno podporo l. 1967.

TABORJENJE: 25 koroških skavtov in skavtvin iz Podjune so si postavili šotore za 10 dni na Kališah. Dva dneva sta bila potrebna za grajenje tabora, ker je bil način, ki so ga izbrali, čim bolj naraven: namesto žebeljev, so uporabljali vrvi itd. Geslo njihovega življenja je enostavnost, s čim manj potrebnimi stvarmi ustvariti dobre pogoje za življenje, oziroma na skladnost z naravo in da se ohrani čisto okolje, se učijo živeti in preživeti z naravo. Druga načela so zvestoba Bogu in domovini in vsakemu in povsod biti v pomoč. Ob obhajanju 500-letnice odkritja Amerike so si napravili oblacila indijanskega plemena Inkov, vključili nekatere njihove navade in vsak je bil krščen z indijanskim imenom. Življenje v taborišču teče v določeni disciplini, to daje ali nakučuje nekatera pravila in vrednote za življenje, mladi se jih učijo v igri. Čeravno beseda disciplina pri mladih vzbuja odpor, med skavti se jo mladi naučijo in spoštujejo. Taborjenje pomeni skupnost, življenje z naravo in njeno raziskovanje, izdelovanje torda in orožja, taborni ogenj. Skavtstvo je tudi priložnost, da vsak preizkusi svoje sposobnosti in iznajdljivost poleg gesla: Vedno pripravljen.

